

STOLTA VUXNA GER STOLTA UNGA

Under flera år har en grupp forskare, praktiker och politiker inom ramen för nätverket *Doing Rural* arbetat med att lyfta fram ungas situation på landsbygden och i mindre städer i diskussionen om den regionala utvecklingen. Genom studier, praktiskt arbete och forskningsprojekt har nätverket kunnat ta fram ny värdefull kunskap som nu presenterats i antologin *Vem bygger landet?* En bok som bör läsas av alla som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med unga i sin region.

I boken presenteras hur såväl unga som vuxna, medvetet eller omedvetet, bidrar till ungas syn på sin hemort. "Sluta nedvärdera de unga som väljer en framtid i era områ-

den!" är en uppmaning riktad till politiker, tjänstemän och invånare, som enligt forskningen just värderar unga utifrån deras val att stanna eller flytta. Om vuxna tycker att unga måste flytta för att skapa sig ett bra liv spelar det ingen roll hur mycket krut det läggs på att försöka förändra ungas inställning till den egna kommunen. De vuxna måste först ta itu med vad de egentligen tycker om sin kommun. Det krävs helt enkelt stolta vuxna för att få stolta unga.

Även när det gäller ungdomspolitik spräcker antologin en väl inpräntad bild, nämligen den om att unga varken är intresserade av politik eller har tilltro till politikerna.

Boken har utgivits av Gidlunds förlag och finns att köpa via bokhandeln.

Upplysningar: Peter Möller, 023-70 91 28, peter.moller@dfr.se

DFR UTVÄRDERAR ENERGI- OCH MILJÖKOMPETENS- CENTRUM I DALARNA

EMC – *Energi- och Miljökompetenscentrum i Dalarna* – är ett projekt vars syfte är att utveckla ett centrum vid Högskolan Dalarna för att stärka företag och nyföretagande inom områdena förnybar energi och energieffektivisering. Ett annat syfte med projektet är att utveckla kompetensen inom de områden där dessa företag har sina utvecklingsbehov. Två professorer ska inrättas med inriktning mot Energieffektivt byggande och Aktiva elnät. Projektet pågår 2011–2013.

Dalarnas forskningsråd har fått uppdraget att följa och utvärdera projektet. Detta kommer att ske i form av stöd till projektledningen och genom återkommande intervjuer med nyckelpersoner inom energi- och miljöområdet.

Upplysningar: Kathrine Abrahamsen,
023-70 91 29, kathrine.abrahamsen@dfr.se

DFR FIRAR 30 ÅR MED FÖRELÄSNINGSPRESENTER

Dalarnas forskningsråd firar 30 år i år. Det vill vi uppmärksamma genom att bjuda på presenter. Vi erbjuder Landstinget Dalarna, Dalarnas kommuner, Region Dalarna och Länsstyrelsen Dalarna att vid lämpligt tillfälle under hösten och/eller våren (fullmäktige, styrelse/direktion, nämnd, ledningsgrupp, utbildningstillfällen etc) få boka en föreläsning/samtal kring några områden som just nu är aktuella hos oss. En lista som omfattar 15 olika föreläsningar att välja bland finns att hämta på vår hemsida, www.dfr.se.

Upplysningar: Thomas Tydén, 023-70 91 76, thomas.tyden@dfr.se

FoU i välfärdens tjänst

REFLEXION

UTGÅNGSPUNKTEN ÄR att Dalarnas befolkning i så stor utsträckning som möjligt ska ha tillgång till försörjning och en god infrastruktur i form av skola, omsorg, vård och kommunikationer. I denna reflektion vill vi lyfta fram några principiella aspekter på hur välfärdens organisationer i Dalarna kan agera för att nå dessa mål genom att understödja en verksamhetsnära kunskapsproduktion där framtagande av kunskap går hand i hand med en implementeringsprocess.

LANDSTING OCH KOMMUNER har under många år tvingats organisera sig för att minska förluster. Förändringsarbetet har huvudsakligen drivits utifrån ett ekonomiskt perspektiv. Men ibland är det en annan kompetens som behövs. Till exempel när det gäller implementering av ny kunskap och ge den utrymme att påverka sättet att arbeta.

Det kräver att man går i clinch med rådande strukturer och tankesätt. Dessa vilar på tidigare val och beslut, men har med tiden blivit tagna för givna. Därför är de svåra att se, att ifrågasätta och när de är hindrande även svåra att riva. Det är lätt gjort att bygga en berättelse om verksamheten som bärs vidare utan att regelbundet realitetsanpassas och påverkas av nya kunskaper.

Att skaffa sig metoder och kunnig personal som kan identifiera dessa strukturer och tankesätt är en viktig uppgift. Därför är det en strategisk utmaning

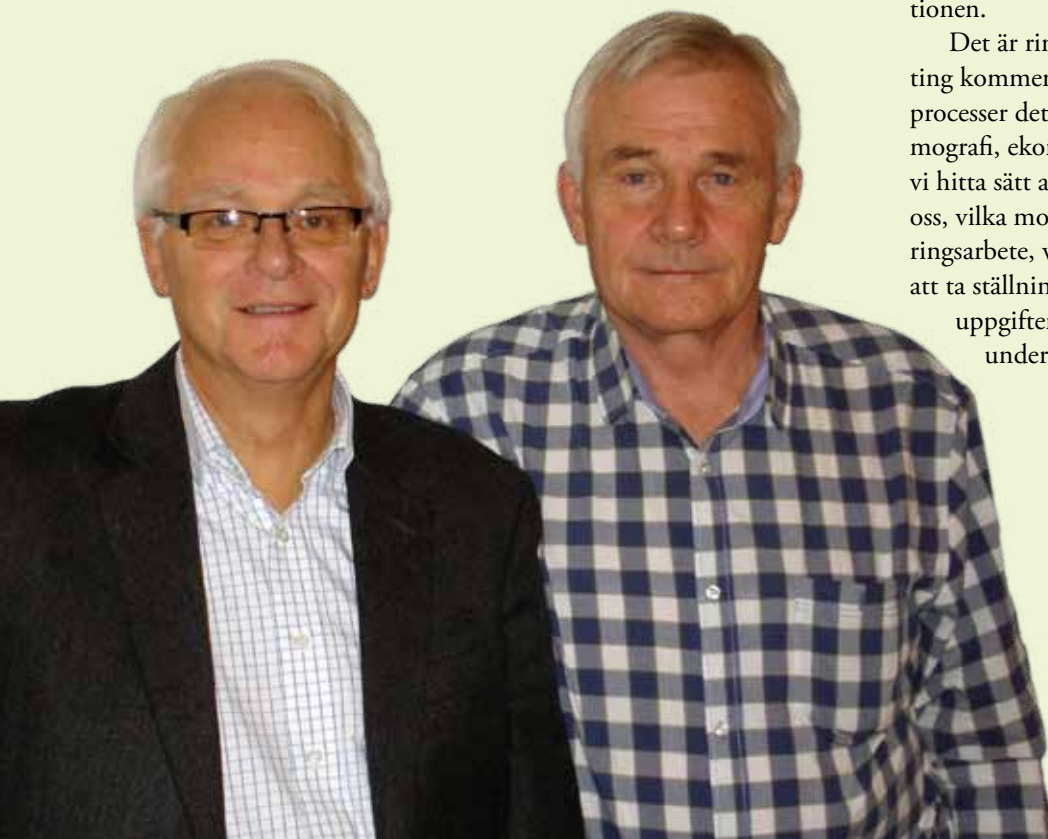
att bygga upp organisationens förmåga till utveckling och förändring och på så sätt nå kvalitet och effektivitet.

BESTÄLLARKOMPETENS innefattar förmågan att ge stöd i att precisera frågställningar och att i beställningen inkludera genomförandet, det vill säga gå från ord till handling. En viktig dimension i professionsutvecklingen är paradoxalt nog att skapa helhetsperspektiv och ha många välgrundade perspektiv på ett fenomen. Det är lätt att ta till sig inneord och trender som är förenklade beskrivningar av verkligheten. Eller låta sig nöjas med ”så har vi alltid gjort”. Det understryker betydelsen av att man inom olika yrkesgrupper lär sig att själva göra problemformuleringar, söka kunskap, förhålla sig till ny kunskap, göra omvärldsanalyser och prioriteringar.

FORMELL KUNSKAP kan läras i traditionell undervisning, men den erfarenhetsbaserade kunskapen fordrar att man är en aktiv deltagare i verksamheten. Vi har kunnat se att de nätverk som Dalarnas forskningsråd byggt med olika praktikergrupper kunnat utnyttjas för att hämta ny kunskap, få idéer och inspiration men också för att gemensamt utveckla ny kunskap. Vi anar att en verksamhet som uppmuntrar och tar tillvara den kompetens medarbetarna utvecklar genom sina nätverk är både kostnadseffektiv och gynnsam för hela organisationen.

Det är rimligt att anta att kommuner och landsting kommer att behöva hantera stora förändringsprocesser det närmaste decenniet på grund av demografi, ekonomi och regionförändringar. Hur kan vi hitta sätt att förstå detta, hur måste vi ”omforma” oss, vilka motstånd har vi att hantera i detta förändringsarbete, vilken kunskap behöver utvecklas för att ta ställning till strategiska inriktningar? Det är uppgifter som ett FoU-system kan och bör ge underlag till och stöd för i genomförandet.

Jan Messing & Thomas Tydén
Dalarnas forskningsråd

DFR FÖLJER UTVECKLINGEN I HIGH VOLTAGE VALLEY

High Voltage Valley (HVV) är ett projekt inom området innovativa miljöer med övergripande syfte att främja en stark och framgångsrik innovativ miljö. Utgångspunkten är att bygga på de unika förutsättningar som finns runt ABB i Ludvika och målsättningen är att vidareutveckla och stärka regionens världsledande ställning inom elkraftteknik. Den viktigaste målgruppen är regionens små och medelstora företag inom elkraftbranschen samt leverantörer till branschen.

HVV startade 2005 och hade då fokus på forskning men har sedan 2009 styrts om till att verka mer för att stärka de små och medelstora företagens förutsättningar. Inom HVV pågår bland annat delprojekten "Smart Grid" och "Leverantörsnätverket". De arbetar även med att arrangera mötesplatser såsom nyligen genomförda Powerful Innovation Day.

Dalarnas forskningsråd utvärderar projektets arbete genom följeforskning. Det övergripande målet för följeforskning är att skapa förutsättningar för

High Voltage Valley i Ludvika arbetar med att vidareutveckla och stärka regionens världsledande ställning inom elkraftsteknik.

kontinuerligt lärande i projekt. Inledningsvis arbetar följeforskarna med att orientera sig i HVV genom intervjuer med operativt aktiva och intressenter till projektet samt studier av dokument m.m. En viktig del av följeforskningen är även att föra reflekterande samtal med projektledningen kring projektets utveckling samt återföra iakttagelser och analyser till styrgruppen.

Upplysningar: Elisabeth Ahnberg,
023-70 91 30, elisabeth.ahnberg@dfr.se
Jan Messing 023-70 91 38, jan.messing@dfr.se

DALARNAS FORSKNINGSRÅD SAMORDNAS MED HÖGSKOLAN DALARNA

Vid senaste styrelsemötet i Dalarnas forskningsråd fattades ett inriktningsbeslut som går ut på att man ska verka för att samordna forskningsrådets verksamheter med Högskolan Dalarnas verksamheter. En arbetsgrupp med landstingsdirektör Karin Stikå Mjöberg, regionchef Göran Carlsson, rektor Marita Hilliges och forskningsrådets chef Thomas Tydén har nu uppdraget att omsätta beslutet i praktisk handling.

Ännu är det för tidigt att ange exakt hur samordningen ska gå till, men ambitionen är att samordningsarbetet skall vara klart till halvårsskiftet 2012.

Upplysningar: Thomas Tydén,
023-70 91 76, thomas.tyden@dfr.se

NYANSTÄLLDA I KNUT-PROJEKTETS FORSKNINGSTEAM

Projektet KNUT står för *Kunskapsutveckling, Naturvetenskap, Utombuspedagogik och Teknik* och är ett nationellt projekt som sträcker sig över sju län och inkluderar totalt 75 kommuner. Projektet är den största satsningen någonsin i Sverige, kopplat till kunskapsutveckling inom områdena, klimat och energi. Projektets insatser riktar sig framförallt mot att långsiktigt bygga in klimat- och energifrågorna som en del i den ordinarie undervisningen.

Inom ramen för projektet kommer ett forskningsteam sammansatt av forskare från Dalarnas forskningsråd, Linköpings Universitet och Högskolan Dalarna att följa projektet. Fil dr Annika Björn och förste forskningsingenjör Johan Hedbrant från Linköpings universitet är under hösten deltidsanställda vid Dalarnas forskningsråd för att arbeta i projektet.

Upplysningar: Thomas Tydén, 023-70 91 76, thomas.tyden@dfr.se

UNGA PÅ LANDSBYGD – VAD HAR DE FÖR SERVICEBEHOV?

Unga och service på landsbygden är ett projekt som genomförs på uppdrag av Länsstyrelsen Dalarna. När Dalarnas regionala serviceprogram arbetades fram ansåg man att ungas behov av service och engagemang i servicefrågor behövde lyftas fram. Syftet är att synliggöra det behov av service som ungdomar och unga vuxna boende på landsbygden har, samt att öka deras möjligheter till engagemang i servicefrågor.

Projektet Unga och service på landsbygden är en nulägesanalys av ungas syn på och behov av service. Studien innefattar intervjuer med unga, unga vuxna och serviceaktörer i Dalarna. Projektet pågår under hösten och förväntas vara klart i december.

Upplysningar: Johanna Jansson, 023-70 91 90, johanna.jansson@dfr.se

Jan Messing, DFR (andre man från vänster) tillsammans med granskningsgruppen.

INTERNATIONELLT BERÖM TILL TRIPLE STEELIX

Triple Steelix-initiativet, som verkar för utveckling av regionens stål- och verkstadsindustri, har nu arbetat i sex år. Genom VINNOVA, som är en av finansierarna, har initiativets verksamhet granskats av en internationell expertgrupp. I början av september besökte gruppen Borlänge och träffade under två intensiva dagar initiativets operativa ledning och ett 20-tal personer från Triple Steelix styrelse, samarbetspartners och aktiva företag. Följeforskaren från Dalarnas forskningsråd deltog under granskningsprocessen.

Den internationella gruppen konstaterade bland annat att initiativet hade en stabil regional förankring, ett brett kontaktnät och var väl integrerat i det

regionala innovationssystemet. Den operativa ledningen fick beröm för sitt arbete. För det fortsatta arbetet pekade gruppen på utmaningen att bredda innovationssystemets kunskapsbas genom fler internationella kopplingar både till företag och forskningsinstitutioner. De lyfte också fram betydelsen av att prioritera arbetet på de små och medelstora företag som har potential att verka på, alternativt vidga, sin internationella marknad.

Granskningsgruppen avslutade sin återföring med uppmaningen ”Blow your trumpet – you have much to be proud of!”

Upplysningar: Jan Messing,
023-70 91 38, jan.messing@dfr.se

DFR FÖLJER UTVECKLINGEN AV FOKUS INNO WENT

Dalarnas forskningsråd har fått förnyat förtroende att följa utvecklingen av Fokus InnoWent. Under åren 2011–2013 ska arbetet med att utveckla kontaktvägar mellan Högskolan Dalarna, näringslivet och arbetslivet intensifieras inom fyra fokusområden; IT & Media, Besöksnäring, Materialutveckling och Energi & Miljö.

Dalarnas forskningsråd ska följa och utvärdera projektet genom återkommande intervjuer och stöd till projektledningen

Upplysningar Kathrine Abrahamson,
023-70 91 29, kathrine.abrahamson@dfr.se
Jan Messing, 023-70 91 38, jan.messing@df.se

KVINNLIG ARBETSMARKNAD STUDERAD

Dalarnas forskningsråd har i ett kort projekt studerat och analyserat den kvinnliga arbetsmarknaden i Dalarna och Gävleborg. Fokus har varit att belysa branscher och yrken som har utvecklats positivt de senaste åren. En annan del i undersökningen har varit att se på i vilka branscher som kvinnor väljer att starta och driva företag. Projektet beställdes av Region Dalarna och projektet Winnet8. Resultaten finns att läsa i en kort rapport, som finns att beställa hos DFR.

Upplysningar: Johan Kostela,
023-70 91 25, johan.kostela@dfr.se

NÄTVERK KRING VALFRIHETSSYSTEM

Lagen om valfrihetssystem (LOV) gäller från den 1 januari 2009. Kommunerna har framfört önskemål om stöd och handledning kring arbete med införandet av lagen. I detta syfte har ÄldreForum startat ett nätverk för erfarenhetsutbyte och lärande. 13 personer från sex kommuner har anmält intresse för deltagande i nätverket, som kommer att träffas två gånger per termin.

Upplysningar: Åsa Bruhn,
023-70 91 77, asa.bruhn@dfr.se
Sara Wolff, 023-70 91 87, sara.wolff@dfr.se

ANALYS AV DALARNAS BEFOLKNINGS- UTVECKLING

ÄldreForum vid Dalarnas forskningsråd analyserar den framtida befolkningsutvecklingen i Dalarna och dess kommuner. Underlaget är en prognos framtagen av SCB. Målet med analysen är ge verksamheter i länet ett underlag som kan användas som en del i den strategiska verksamhetsplaneringen.

Upplysningar: Johan Kostela,
023-70 91 25, johan.kostela@dfr.se

ENHETSCHEFER I NÄTVERK

Vid flera av ÄldreForums referensgruppsmöten de senaste åren har det framkommit önskemål om erfarenhetsutbyte i nätverksform för olika yrkesgrupper. Därför har ÄldreForum under hösten startat ett nätverk för enhetschefer. Syftet är att skapa forum för och möjlighet till erfarenhetsutbyte, reflektion och lärande. Nätverket kan ses som ett stöd till kommunerna för en utveckling mot en mer evidensbaserad socialtjänst.

Ett drygt tjugotal enhetschefer från sex kommuner har anmält intresse för deltagande i nätverket.

Upplysningar: Åsa Bruhn,
023-70 91 77, asa.bruhn@dfr.se
Sara Wolff, 023-70 91 87, sara.wolff@dfr.se

VAD HINDRAR MÄNNISKOR FRÅN ATT DELTA?

Ett nytt samarbetsprojekt mellan ÄldreForum och Högskolan Dalarna avser att identifiera vilka fysiska och sociala hinder som människor möter när de vill delta i samhällslivet eller ta del av olika typer av service, hur olika organisationer arbetar med att förebygga och undanröja dessa hinder idag samt vilka åtgärder som kan vidtas för att underlätta deltagande i samhällslivet samt öka tillgängligheten till service. Skillnader mellan landsbygd, glesbygd och städer är viktig aspekt av studien.

Projektet innehåller tre delstudier: en befolkningsenkät, en enkät till företrädare för kommuner, landstinget, privata företag och kooperativ samt fokusgrupper med ett urval av personer som identifierats i delstudie 1 och organisationsföreträdare. Projektet är finansierat av Tillväxtverket och Dalarnas Regionala Serviceprogram.

Upplysningar: Lena Dahlberg,
023-70 91 72, lena.dahlberg@dfr.se
Åsa Bruhn, 023-70 91 77, asa.bruhn@dfr.se

HEDEMORA SÖKER STÖD I ÄLDREFRÅGOR

ÄldreForum vid Dalarnas forskningsråd har varit Hedemora kommun behjälplig i att skriva två ansökningar till Hjälpmedelsinstitutet samt gett stöd och handledning under ansökningsprocessen.

Den första ansökan rör ett projekt för att skapa en aktivitetspark för äldre och deras anhöriga i centrala Hedemora i syfte att stimulera till ökad fysisk aktivitet och social gemenskap. Beslut om medel fattas under januari 2012.

I den andra ansökan sökte Hedemora kommun och det kommunala bostadsbolaget AB Hedemorabostäder medel för att genomföra en inventering av vilken typ av bostäder som de äldre kommuninvånarna efterfrågar och en kartläggning av det befintliga bostadsbeståndets tillgänglighet och användbarhet. För detta har Hedemora kommun beviljats 100 000 kronor. Dalarnas forskningsråd kommer att vara kommunen behjälplig även i det fortsatta arbetet.

Upplysningar: Åsa Bruhn, 023-70 91 77, asa.bruhn@dfr.se

ÄLDREFORUM UTVÄRDERAR:

IPPI-SATSNING

I FALU KOMMUN

Ippi är ett kommunikationsverktyg som syftar till att bryta isolering/ utanförskap, förbättra information från omsorgsgivare till kunder och anhöriga samt skapa förutsättningar för enkel kontakt mellan vårdgivare, kund, anhöriga och vänner. Inom kort kommer 15 kunder i Falu kommun att få prova kommunikationsverktyget. ÄldreForum har fått i uppdrag att utvärdera projektet. Utvärderingen kommer främst att bygga på intervjuer med projektledaren samt intervjuer med och enkät till kunder, anhöriga och personal.

Upplysningar: Åsa Bruhn, 023-70 91 77, asa.bruhn@dfr.se

KOMPETENSUTVECKLING

INOM ÄLDREOMSORGEN

Avesta kommun har av Europeiska Socialfonden (ESF) beviljats medel för att bedriva projektet *100 procent stolt och kompetent*. Projektet syftar till att skapa en miljö för en hållbar kompetensutveckling för individen och organisationen som minskar risken för långtidssjuk-skrivningar och arbetslöshet. Projektet pågår från 2011 till 2013. ÄldreForum vid Dalarnas forskningsråd följer och utvärderar Avesta kommuns projekt. Utvärderingen omfattar fem delmoment: projektle-darstöd och kontinuerlig återkoppling, enskilda intervjuer med ”nyck-elaktörer” och enhetschefer, enkät riktad till personalen, fokusgrupper med personal samt fokusgrupper med processledare. Centralt i utvär-deringens samtliga moment är tillgänglighets- och jämställdhetsper-spektivet.

Upplysningar: Sara Wolff, 023-70 91 87, sara.wolff@dfr.se

SOCIALT INNEHÅLL

I ÄLDREOMSORGEN

På uppdrag av Rättviks kommun genomför ÄldreForum en utvärde-ring av projektet *Det sociala innehållet för äldre i Rättviks kommun*. Utvärderingen inriktas på den sociala stimulansen i kommunens särskilda boenden, där projektets effekter för de äldre samt för perso-nalen i särskilt boende sätts i fokus. Utvärderingen bygger på enskilda intervjuer med samtliga berörda enhetschefer samt en enkät riktad till samlig personal inom kommunens särskilda boenden. Därutöver kommer ÄldreForum att stödja projektledaren genom kontinuerliga samtal.

Upplysningar: Sara Wolff, 023-70 9 187, sara.wolff@dfr.se

HEMTJÄNST

I SÄTERS KOMMUN

På uppdrag av Säters kommun genomför ÄldreForum en utvärdering av hemtjänstens organisation, struktur och arbetsmiljö ur såväl ett led-ningsperspektiv som ur ett personalperspektiv. Utvärderingen genom-förs dels genom enskilda intervjuer med samtliga chefer och grupp-ledare inom organisationen, dels genom fokusgrupper med personal.

Upplysningar: Sara Wolff, 023-70 91 87, sara.wolff@dfr.se

Den 24 augusti höll *Lena Dahlberg* presentationen "Vem får informell omsorg på äldre då'r? Resultat från "The Barnsley Social Exclusion in Old Age Study" vid NISAL (National Institute for Studies on Ageing and Later Life), Linköpings universitet.

Den 15 september presenterade *Lena Dahlberg* projektet "Socialt deltagande och tillgänglighet till service" för Faluns kommunala handikappråd.

Vid European Health Psychology Societys årliga konferens deltog *Kevin McKee* med posterpresentationen The association between receipt of informal care and health in older people (medförfattare *Lena Dahlberg*). Abstractet har publicerats i Psychology & Health.

Kevin McKee presenterade ett paper om "Causal attributions and hopelessness: Effects on recovery from a fall in older people" (medförfattare *C. Austin*) vid European Association of Social Psychology 16th General Meeting i Stockholm.

I april 2011 höll *Kevin McKee* presentationen "Resisting frailty in later life: enhancing the experience of old age" vid International Forum, Ageing Research Centre, Karolinska Institute & Stockholm University.

Kevin McKee deltar i en "society working group" knuten till ett arbete kallat Robot Companions for Citizens (EU-Future Emerging Technologies Flagship Candidate Project). *Kevin* höll presentationen "Living with Ageing" vid gruppens möte i juli och presentationen "User Requirements and Perceptions" vid gruppens möte i september 2011. Mötena hölls i Cumberland Lodge, England, respektive Barcelona, Spanien.

Karin Alexanderson och *Marie Nyman* höll den 25 augusti 2011 ett seminarium om Unga till arbete – en utvärdering med följeforskningsansats och programteori som utgångspunkt vid FoU Välfärds konferens i Sundsvall.

Gunvi Haggren från Verdandi och *Karin Alexanderson*, DFR/IFO forum höll den 24 augusti 2011 ett seminarium om Brukarnas medverkan i kunskapsprocessen genom brukarrevision – fallgröpar och möjligheter vid FoU Välfärds konferens i Sundsvall.

Karin Alexanderson föreläste om "Evidensbaserad praktik i praktiken" på inbjudan av Järfälla och Nacka kommuner 6 respektive 13 september.

Peter Möller höll i augusti 2011 presentationen "Vivid city or sleepy village? - Young people in an urban tourism destination in rural Sweden" vid Royal Geographical Society's årliga konferens i London.

Thomas Tydén föreläste den 17 juni på Stockholms universitet om "The Changing research landscape in Sweden gives new opportunities for universities collaboration with society" vid den årliga konferensen för förvaltningschefer vid Europas universitet, HUMANE (Heads of University Management and Administration Network in Europe).

Vid FoU Välfärds årliga konferens i Sundsvall höll *Thomas Tydén* den 25 augusti en föreläsning med titeln "Kommundoktorander för ökat samspel mellan forskning och praktik."

HUR FÅR MAN PERSONALEN ATT STANNA?

Ett seminarium på temat att förebygga personalomsättning inom IFO genomfördes i september i Falun med medverkan från länets kommuner, Allmänna barnhuset i Stockholm, Högskolan Dalarna, Region Dalarna och IFO Forum. *Lars Pettersson* redogjorde för en nyligen genomförd utvärdering av kompetensutvecklingsprogrammet Våga Vara Ny. *Ann-Lena Lindqvist* från Stockholms universitet berättade om ett program för kompetensutveckling från Uppsala län för socialsekreterare inom barn och familjeområdet. Syftet med seminariet var att initiera en utveckling av stödet till nyexaminerade socialsekreterare i Dalarnas kommuner.

Upplysningar: *Lars Pettersson*, 023-70 91 75, lars.pettersson@dfr.se

RISK- OCH SKYDDSAKTORER I DEN SOCIALA BARNAVÅRDEN

Ett 90-tal av länets barnavårdshandläggare har i september träffats och låtit sig inspireras av framförallt *Borlänge* och *Orsa* i att använda kunskap om risk- och skydds faktorer i vid bedömningar i barnavårdsutredningsarbetet. Föreläsaren docent *Henrik Andershed* blev tyvärr sjuk men önskemål finns att bjuda in honom till länet på nytt.

Upplysningar: *Astrid Lundberg*, astrid.lundberg@gagref.se

UTVECKLAT NÄTVERK FÖR BARNAVÅRDSUTREDNINGAR

Ett nätverk för bra barnavårdsutredningar har startat i Dalarna. Det är en utveckling av det befintliga BBIC-nätverket som riktar sig till handläggare inom den sociala barnavården. Syftet med nätverket är att utveckla och fördjupa barnavårdsutredningsarbetet utifrån professionens erfarenheter och aktuell forskning inom området.

Upplysningar: *Astrid Lundberg*, astrid.lundberg@gagref.se

UTBILDNING AV BRUKARREVISORER I BORLÄNGE

IFO Forum har i samarbete med Verdandi i Dalarna utbildat i konsten att genomföra en enkätundersökning. En brukarrevision har med hjälp av enkäter genomförts av Verdandis brukarrevisorer i *Borlänge* kommun. Erfarenheterna av projektet som pågått i två år ska i slutet av året återföras till SKL som finansierat projektet.

Upplysningar: *Margot Grälls*, margot.gralls-anjou@verdandi.se eller *Karin Alexanderson*, 023-70 91 37, karin.alexanderson@dfr.se

KARTLÄGGNING AV FÖRÄLDRASTÖD I DALAKOMMUNERNA

Dalarnas forskningsråd har i samarbete med Länsstyrelsen Dalarna gjort en kartläggning av vilket stöd som erbjuds föräldrar i länets kommuner. Rapporten kan laddas ner från www.dfr.se. Kartläggningen visar att alla kommuner erbjuder föräldrastöd som riktar sig till alla men att insatserna varierar bland annat beroende på geografi och resurser.

Riktade insatser till specifika grupper av föräldrar är mindre utbyggt. Resultatet presenterades även vid en konferens med 170 deltagare i september i Borlänge. Deltagarna kom från kommunerna, landstinget, studieförbund och frivilligorganisationer. Föreläste gjorde barnläkaren Sven Bremberg från Folkhälsoinstitutet och Anna Sarkadi, forskare vid Uppsala universitet. Syftet med konferensen var att presentera resultatet från kartläggningen, aktuell forskning och att inspirera till fortsatt utveckling av föräldrastödsarbetet i länet.

Upplysningar: Kathrine Abrahamson, 023-70 91 29, kathrine.abrahamson@dfr.se

FÅR DE NATIONELLA RIKTLINJERNA GENOMSLAG I MISSBRUKARVÅRDEN?

DFR/IFO Forum har hjälpt styrgruppen för missbruk och beroende i Dalarna med att beskriva vilka arbetsmetoder som är aktuella att använda inom de olika samverkande organisationerna när människor söker hjälp samt hur arbetet ska följas upp. Processbeskrivningarna och uppföljningssystemen förankras för närvarande i de lokala samverkansgrupperna i kommunerna tillsammans med processledare A-M Mohlin vid högskolan Dalarna.

Upplysningar: Karin Alexanderson, 023-70 91 37, karin.alexanderson@dfr.se
Marie Nyman, 023-709185, marie.nyman@dfr.se

NY PÅ DFR SOPHIA KALLIOKOSKI

Jag heter Sophia Kalliokoski och är nyanställd på Dalarnas forskningsråd. Jag kommer att arbeta i projekt inom ÄldreForum och i ett projekt rörande Samspelet mellan vetenskap och praktik. Närmast har jag arbetat som integrationshandläggare i Ludvika kommun, men har tidigare arbetat i ett projekt inom medicinsk antropologi vid Centrum för Klinisk Forskning (CKF) och med undervisning vid Högskolan Dalarna. På Högskolan Dalarna har jag också fått min utbildning, en magisterexamen i socialantropologi. Jag bor i Borlänge med min man och tre busiga killar som ser till att jag aldrig behöver vara sysslolös på lediga stunder.

Sophia Kalliokoski, 023-70 91 82, sophia.kalliokoski@dfr.se

HALVTIDSUTVÄRDERING AV PROJEKTET UNGA TILL ARBETE

Projektet *Unga till arbete – W 18–24* har genomfört ett välbesökt seminarium där Dalarnas forskningsråd/IFO Forum bland annat presenterade en halvtidsutvärdering av projektet. Det startade i januari 2010 och ska pågå till och med december 2012. Målgruppen är arbetslösa ungdomar 18–24 år som står långt från arbetsmarknaden. Projektet omfattar 14 kommuner i länet. Till och med maj 2011 har totalt 773 unga vuxna börjat i projektet och cirka 500 deltagare avslutat programmet. 60% har gått vidare till arbete eller studier.

Resultaten i halvtidsutvärderingen visar att programmet verkar fungera mycket bra för det stora flertalet deltagare men kan behöva anpassas något till de ungdomar som står längre från arbetsmarknaden. En fungerande samverkan mellan arbetsförmedling och kommun är central för att uppnå målen.

Upplysningar: Marie Nyman, 023-70 91 85, 070-217 93 92, marie.nyman@dfr.se

SOCIALTJÄNST VERKTYGET

EN SNABBARE VÄG TILL INFORMATION OCH KUNSKAP

Socialtjänstverktyget är en länksamling på webben som har syftet att ge översikt, kunskap och information som rör socialtjänstens verksamheter. Under projektåret som varit har DFR lanserat verktyget bland annat via FoU Valfärds hemsida, postervisningar i olika sammanhang, kommunrundor och FoU-caféer i Stockholmstrakten. Projektmedarbetarna Maria Gladh och Åsa Bruhn har också sammanfört de tidigare två separata verktygen – det ena för socialtjänstens individ- och familjeomsorg och det andra för vård och omsorg av äldre och människor med funktionshinder. DFR fortsätter under hösten utvecklingen av socialtjänstverktyget.

För synpunkter på socialtjänstverktyget Individ- och familjeomsorg, kontakta maria.gladh@sollentuna.se för Vård och omsorg, asa.bruhn@dfr.se

Vill du också prenumerera på DFR-nytt? Kontakta Gunilla Holm Nyberg. Adressen finns i rutan här intill. Prenumerationen är gratis.

Nya nätrappporter från Dalarnas forskningsråd • Kan nedladdas på www.dfr.se/publicerat

BÄTTRE REHABILITERING FÖR ÄLDRE SOM BOR HEMMA

EN UTVECKLAD REHABILITERING
FÖR MULTISJUKA HEMMABOENDE
ÄLDRE I FALUN
av Åsa Bruhn

På uppdrag av Falu kommun har Dalarnas forskningsråd under våren 2011 utvärderat stimulansmedelsprojektet *En utvecklad rehabilitering för hemmaboende äldre i Falun*. Projektets syfte var att förbättra förutsättningarna för hemma-boende äldre att få en effektiv rehabilite-ring av hög kvalitet samt att möta deras behov av rehabilitering oavsett var de befinner sig i vårdkedjan.

Utvärderingen visar att en tidig och samordnad rehabilitering i kombination med utbildning, handledning och stöd till hemtjänstpersonal och anhöriga leder till stora vinster på person-, grupp- och samhällsnivå. För de äldre har trygghet och självständighet ökat och hjälpbe-roendet minskat. Anhöriga känner sig tryggare och hemtjänstpersonalen känner sig både tryggare och säkrare. Dessutom har projektet inneburit minskade kom-munala kostnader både för hemtjänst och för betalningsansvar på lasarettet.

Upplysningar: Åsa Bruhn, 023-70 91 77,
asa.bruhn@dfr.se

HUR ÄR DET ATT VARA UNG VUXEN I GÄVLEBORG?

UNGA VUXNA
I GÄVLEBORG 2011
av Johanna Jansson
& Johan Kostela

Under våren sammanställdes och analyserades resultatet av ungdoms-styrelsens Lupp-enkät (Lokal upp-följning av ungdomspolitik) som genomförts bland 19–25 åringar i Gävleborgs län. Uppdragsgivare var Region Gävleborg. Syftet var att få mer kunskap om hur det är att vara ung i Gävleborg 2011 samt att utveckla kunskap som ska ligga till grund för Region Gävleborgs fort-satta arbete som berör ungdomar.

Resultatet finns tillgängligt i en skriftlig rapport som går att ladda ner på DFR:s hemsida. Dessutom har resultatet presenterats för kom-munfullmäktige eller kommunsty-relsen i samtliga tio kommuner i Gävleborg samt för Regionfullmäk-tige och på en konferens i Söder-hamn som vände sig till politiker, tjänstemän och unga i Gävleborg.

Upplysningar: Johanna Jansson,
023-70 91 90, johanna.jansson@dfr.se
Johan Kostela, 023-70 91 25,
johan.kostela@dfr.se

FEM INSATSER FÖR ARBETSPRAKTIK FÖR UNGDOMAR

HALVTIDSUTVÄRDERING
AV PROJEKTET FIVE
av Elisabeth Ahnberg & Jan Messing

Från hösten 2008 till sommaren 2011 har Dalarnas forskningsråd följt och utvärderat projektet *FIVE*. Medarbetarna i projektet har arbetat med att matcha arbetssökande unga i åldrarna 18–24 år med lämpliga praktikplatser och i anslutning till det testat fem olika insatser i syfte att undersöka om de kunnat bidra till att öka de ungas möjligheter att få jobb. Namnet *FIVE* anspelar på de fem insatserna.

Utvärderingen visar att processen att matcha en ung arbetssökande till en passande praktikplats har stärkts och balanserats upp under projek-tets gång. Projektet har arbetat fram verktyg som hjälper de unga arbets-sökande att orientera sig i arbetslivet och få en förståelse för vad som krävs för att klara av ett lönearbete. Även företagen har fått hjälp att förstå vad som förväntas av dem då de tar emot en praktikant samt verktyg för att arbeta med praktikantens utveckling på arbetsplatsen.

En intressant aspekt är att pro-jektet har ägts och drivits av en näringslivsorganisation, Näringslivet FalunBorlänge. En fördel med det har varit att medarbetarna inom pro-jektet haft nära till att etablera kon-takter med företag och öppna upp för praktikplatser.

Upplysningar: Elisabeth Ahnberg,
023-70 91 30,
elisabeth.ahnberg@dfr.se

Barnes, S., Torrington, J., Darton, R., Holder, J., Lewis, A., McKee, K., Netten, A. & Orrell, A. Does the design of Extra Care Housing meet the needs of the residents? A focus group study. *Ageing and Society*, in press.

Matlabi, H., Parker, S. & McKee, K. The contribution of home based technology to older people's quality of life in Extra Care Housing. *BMC Geriatrics*, in press.

Amcoff, J., Möller, P. & Westholm, E. (2011) *Dör byn när lanthandeln stänger?* Plan, 3, 20–23.

Amcoff, J., Möller, P. & Westholm, E. (2011) The (un)importance of the closure of village shops to rural migration patterns. *The International Review of Retail, Distribution and Consumer Research*, 21(2), 129–143.